

SREČNO

1965

STEZICE

novoletne stezice novoletne stezice novoletne stezice novolet

V NOVOLETNI številki stezic
sodelujejo:

SEVERIN ŠALI,
PROF. JOŽE MLINARIČ,
C. HERRERA,
JOŽE SPLIHAL

Z LITERARNIMI PRISPEVKI;
DARKO DUH, MOJMIR BELAVIČ
Z ILUSTRACIJAMI

PREBERITE ŠE:
NOVOLETNE INTERVJUJE,
ŠPORTNI PREGLED,
PIŠMO IZ ITALIJE...

---

glavni urednik SLAVKO SPLIHAL

uredniški odbor NINA GOLEŽ,

MILAN MARKELJ, META ROBIČ

odgovorni urednik JOŽE UHAN

tehnični urednik DANČI BREŠČAK

mentor in korektor PROF. JOŽE SEVER

cena novoletne številke 50 din

novoletne stezice novoletne stezice novoletne stezice novolet

SREČNO

Z novoletno številko Stezic smo vam hoteli pripraviti prijetno presenečenje, pa nam to žal ni popolnoma uspelo. Zdaj ni bilo papirja, zdaj klišejev ali ciklostila, skratka: vse je šlo narobe. Zato tudi taka zamuda. Dvojno številko smo vam sicer namenili za Novoletne praznike, pa jo boste lahko prebirali šele med zimskimi počitnicami. Kljub vsemu upamo, da vam bodo novoletne Stezice v prijetno razvedrilo.

Ker so novoletne želje že malce zapoznele, vam želimo pred koncem semestra še čim več dobrih ocen in čim manj cvekov.

1 9 6 5

Z novim letom bomo v naš list uvedli novo rubriko-
NAŠ INTERVJU. Za začetek smo povabili na razgo-
vor svobodnega umetnika Severina ŠALIJA, glavne-
ga urednika Dolenjskega lista Toneta GOŠNIKA,
predsednika občinskega odbora SZDL Slavka DOKLA, pro-
fesorja na gimnaziji Jožeta SEVERJA in predsednika ob-
činskega komiteja ZMS Uroša DULARJA. In ker tečejo
zadnje minute staremu letu, smo se odločili za naslov

Pet minut pred polnočjo

Preberite si, kaj mislijo o kulturnem, zabavnem in
športnem življenju, o Stezicah in še o marsičem naši
povabljeni.

○ VPRAŠANJE: Novomeško kulturno-zabavno življenje spi
spanje pravičnega. Kaj bi bilo treba storiti, da bi se
stanje bistveno izboljšalo?

□ Severin ŠALI: Takile ugotovitvi, da spi, ne verjamem.
Kakor ne verjamem, da mladina nima zabave, ali da se
ne zna zabavati, kot tudi slišimo. Možnosti za zabavo
ima veliko več, kot jo je imelo včasih, in zabave tu-
di / kar prištejmo sem nekaj, česar včasih ni bilo:
radio, kino, televizija, razvitost športa itn./. To v
splošnem. Res pa je, da na tovrstni novomeški gredi
in še marsikje manjka prostorov, da bi se mladina v
njih zbirala, recimo na ples. Drugo pomanjkanje pa je
še hujše: ni dobrih, spretnih organizatorjev za pravo
zabavno in razvedrilno življenje /tudi med mladimi ne/.
In še nekaj, kar velja za velemesto ali vas, za zdaj
ali za prej: zabavo in razvedrilo si mora človek znati
najti predvsem sam, ustvariti pogoje v sebi. In da mla-
di to imate in zmorete, ne dvomim. Veseli večer ali
Planšarji /povedano za primero/ so lahko zgolj skrom-
no dopolnilo.

□Tone GOŠNIK: Dragi tovariš urednik Stezic, dovoli, da na vprašanje odgovorim samo napol: da bi vladalo v mestu kulturno mrtvilo, tega ne bi mogel trditi, saj imamo v dveh kino dvoranh skoraj vedno dober program, ne manjka na tudi občasnih gledaliških predstav, koncertov in podobnih nastopov. Seveda bi zadnjega bilo lahko mnogo več; tega si vsi želimo in bilo so leta, ko je Novo mesto zares bilo v svojem kulturnem izživljanju bogatejše, pestrejšše. Za te namene bi ustrezna društva in organizacije potrebovale večjo finančno podporo s strani občinske skupščine in delovnih organizacij, nekaj več kot doslej pa bi moralo po mojem mnenju biti tudi osebne zavzetosti, požrtvovalnosti in veselja pri vseh, ki načrtujejo kulturno življenje v mestu /in v vsej občini!/. - Kako je z zabavnim življenjem v Novem mestu, pa veste morda pisci in bralci Stezic sami več kot jaz; kakor pravijo, je dobre zabave za mlado in staro v mestu zares premalo. Ne vem, kako je z organizacijo mladinskih plesov zdaj, pred leti pa je tu mladinska organizacija s pomočjo svojih vodstev in šol dosegla prav lepe uspehe. Če je zabave in sproščenega veselja v društvih in organizacijah premalo, so tega najbrže krivi tudi člani teh društev sami - saj bi lahko zabavo in spodbudno veselje vnesli v svoje delovne programe sami! Razen "suhih delovnih načrtov" bi povsod lahko gojili prijetno družabnost; dober zgled so bili pred leti novomeški taborniki, pa tudi Partizan se je rad spomnil teh hvaležnih oblik dela.

Morda manjka dobrih predlogov, kaj si želite za dvig zabavnega življenja, oddih in sprostitve. Dajte jih mladinski organizaciji in drugim, prav gotovo se bo lahko marsikaj spremenilo in izboljšalo, če zdaj ne ustreza!

□Slavko DOKL: Za kulturo je potrebno nameniti dvorano in več finančnih sredstev. Vse ostalo že imamo. Kljub temu, da imamo več uvožene kulture kot domače, mislim, da o kulturnem mrtvilu ne bi govorili, saj

je tudi uvožena kultura - kultura!

Jože SEVER: Življenje, za katero trdite, da spi v Novem mestu spanje pravičnega, ima v vašem vprašanju dva atributa: kulturno in zabavno. Dovolil si bom odgovoriti na vsako posebej.

Zdi se mi, da v našem mestu o kakšnem kulturnem mrtvilu lahko govori le tisti, ki se dokaj številnih kulturnih prireditev /gledališke predstave, predavanja, literarni večeri ipd./ noče udeleževati. Po mojem ne manjka toliko prireditev kolikor občinstvo na prireditvah. Tiste, ki imajo voljo organizirati in pripravljati takšne stvari, moramo nagraditi vsaj s tem, da jih pridemo poslušat.

Za zabavno življenje pa se mi zdi, da vprašanje ni prišlo na pravi naslov. Menda res ni veliko zabavnih prireditev, ki bi bile na kulturni višini, vendar mislim, da se tam, kjer česa ni, še vedno lahko kaj naredi. To velja za mesto in za gimnazijo, ki v tem pogledu bržkone ni izjema.

Uroš DULAR: Da, imate prav! Noveen, če bi še kje lahko zasledili tako trdno spanje. Se vam ne zdi, da je eden izmed vzrokov podhranjenost kulture? Vprašanje: Kaj bi bilo treba storiti? Vam. Dovolil si bom odgovoriti. Smatram, da smo mi mladi tega vprašanja ne bomo rešili, vendar moramo od nekje priti inicijativa. Če bo prišlo od mladih, bo menim seveda še posebej všeč. Že leta konference je delno pokazala problem kulture v Novem mestu. Občinski komite ZMS je že premišljal o javni tribuni mladih, na katero bi povabili moške, ki bi vodili kulturno politiko v občini, na kateri bi predložili ugotovitve in zahteve mladih. Potrebno bo začeti vsaj poizkušati reševati to vprašanje, ne pa ga prepustiti stihiji.

VPRAŠANJE: Kakšno vlogo naj bi pri dvigju kulture imele srednje šole?

Uroš DULAR: Smatram, da vsak mladinec lahko vsaj delno prispeva k reševanju tega problema. Še posebej pa bi lahko pomagale srednje šole, kot vzgojne ustanove, ki bi morale tudi kulturno vzgajati mladino. V vsebi-

no in obliki te vloge se ne bi spuščali, saj bi vrnili le samega sebe.
za to temo v Stežicah prvič gotovo zmanjkalo prostora.
□ Slavko DOKL: Dišaki srednjih šol naj bi bili odje-
malci nudene kulture in propagandisti vsega kar pri-
stevamo v kulturo. Ne podcenjujmo prostorskih kultur-
nih delavcev - ne pozabimo zlasti na pevske zборе!

○ VPRAŠANJE: Kaj mislite o Stežicah?

□ Tone GOŠNIK: Dokler ni izšla prva številka, sem
večkrat vprašal, kaj jih boste spet začeli izdajati.
Meni so vseč, saj jih berem že vrsto let. Še bolj bi
mi ugajale, če bi ubrale pogumnejše steze proti pomanj-
kljivostim, ki se kažejo v delu dijakov, o problemih
šolske skupnosti, če bi konkretno pisali o uspehih
in spodbujali njihovo razlikovanje, in pod. Vse to naj
bi imel uradniški odbor pred očmi, ki se zadržuje v
mu glasilu pota - saj vam menda ne manjka sodelavcev?
/Ko že sprašujete za mnenje, še tole: na vašem mestu
bi na vsako stran spravil več gradiv - med vrstiča-
mi bi puščal manj praznega prostora in tako pridobil
pri enakem obsegu vsaj še tri četrtine prostora več
za nove članke, pesmi, objave itn./

□ Slavko DOKL: Pričnujem nekoliko več pestrosti in
konkretnosti pri pisanju, da bi tako glasilo postalo
resnično ogledalo življenja in dela novomeških sre-
dnješolcev. Sugestija - pišite tudi v reportažnem stilu.
Tako bi skušali lahko predočiti kakšen pereč problem,
n.pr. ekonomsko-socialni položaj dijakov, probleme v
zvezi s študijem, idejnosti pouka itn.

□ Uroš DULAR: Nisem literarni kritik, toda prve tri
številke so mi všeč. Sem pa zagrižen reševalec križank,
a italijanske križanke v prvi številki nisem mogel re-
šiti. V tretji številki sem zasledil, da ste se po-
vezali z aktivom učiteljskega. Mogoče bi kazalo pri-
tegniti še ostale srednješolske aktivne in na prvo
stran Stežic lahko napisali "Glasilo novomeških sre-
dnješolcev". Naklada bi se gotovo povečala, pa tudi
za kvalitetne prispevke bi bili v manjši zadregi.

□ Jože SEVER: Letošnje Stezice po svojem zunanjem videzu nedvomno napravijo na bravca močnejši vtis od prejšnjih. Dobro je tudi to, da izhajajo dokaj redno. To dokazuje, da si je uredniški odbor trdno načrtal svoj program in da zna spretno reševati tudi tisti problem, ki je bil doslej vedno najbolj pereč, namreč pomanjkanje prispevkov. Tudi notranjo razdelitev glasila in ravnovesje med posameznimi rubrikami izpričujeta jasnost koncepta, predvsem glavnega urednika.

Dotakniti se moram še vsebinske in idejne plati. Pretirano strogi kriteriji pri presojanju ne bi bili na mestu, ker bi našim mladim literatom lahko jemali voljo do dela, Sem torej za neko prizanesljivost, ki pa mora imeti meje. Tako moramo kdaj pa kdaj z uredniškim odborom iz gradiva za rubriko Mladi literat le izločiti kakšno prenebogljeno stvarco, s tem pa nočem še reči, da sem sam z vsem, kar potem izide, do kraja zadovoljen. Pridružil bi se nepodpisanemu ocenjevalcu Stezic v Dolenjskem listu /10.dec. 1964, str.11/, ki glasilu očita pesimistično nastrojenost, vendar bi rad misel natančneje razvil. Nič nimam proti pesimizmu, če je utemeljen. Teda je to le znamenje, da je nekje nekaj narobe, in opozorilo, da tisti "narobe" pač moramo odstraniti; tak pesimizen je torej lahko celo koristen - kot signal. Zelo pa sem seveda proti pesimizmu, ki je afektiran in nedoživet in je v bistvu le posnemanje nekih nezdravih literarnih pojavov. Menim, da v naši družbi mladi ljudje objektivnih vzrokov za črnogledost nimajo, kolikor seveda mlad človek ni sploh nagnjen k pesimizmu.

Ob teh očitkih pa ne smemo prezreti tistih prispevkov, ki jih je človek resnično vesel, kadar jih bere: v njih namreč čuti, da zna današnji gimnazijec ob vsem zunanjem trušču iti tudi vese, da zna tenko prisluhniti temu, kar se v tej najlepši razvojni dobi v njem dogaja, in da vsaj nekateri in nekaterikrat - to bodisi v prozi bodisi v verzih tudi adekvatno izrazi. Ker sem se ob literarni rubriki predolgo zadržal, bi za druge

dodal samo svoj vtis, da Stezice od številke do številke postajajo bolj verno zrcalo življenja na gimnaziji.

VPRAŠANJE: Kaj menite o športu v novomeški komuni?

Slavko DOKL: Ne znamo izkoristiti obstoječe možnosti. Imamo športne objekte, kadre, športnike, nimamo pa dovolj zagrizenosti za šport. Smo večkrat le odjemalci, namesto da bi bili sami kreatorji športnih dosežkov!

VPRAŠANJE: Kdaj in kako ste začeli ustvarjati?

Severin ŠALI: Kdaj? V šestem razredu ljudske šole.

Menda je bilo tisto res "ustvarjanje", saj je prihajalo iz nič. Kako? Z izdajanjem in pisanjem Citrončka, velikega literarnega lista/skupaj 4 št./na štirih iz zvezka iztrganih straneh. Kabinet in redakcija pod kozolcem ob Temenici.

VPRAŠANJE: Ste se tudi vi kdaj poizkusili v poeziji ali prozi?

Tone GOŠNIK: Seveda, v obojem, med dvanaajstim in osemnajstim letom, potem pa je ostalo vse samo pri prozi vsakdanjega življenja.

VPRAŠANJE: Katere pisatelje najraje prebirate?

Jože SEVER: Ker mi mnogo časa gre za šolske in domače analoge, ki jim po svoji poklicni dolžnosti moram prebirati, mi ga žal le malo ostane za tisto, kar bi rad bral. Tako moram prepogosto na lastni koži ugotavljati, kako resničen je izrek nekega kitajskega pesnika: "Če izobražen človek tri dni nič ne bere, čuti, da postaja njegovo govorjenje neumno, in ne pogleda se rad v zrcalo." Tisti sobotni in nedeljski večeri, ko se otresem dnevnih skrbi in vzamem v ljubljeno knjigo, pa so zato resničen praznik.

No, in sedaj k vprašanju, kaj najraje berem! Rad imam tiste pesnike in pisatelje, ki imajo človeku kaj povedati, ki jim fabula ni glavna stvar in ki ob njihovih knjigah nimam vtisa, da so plačani za vrstice. Če bi moral navesti nekaj imen, bi se izognil standardnih in raje omenil od naših npr. Cirila Kosmača, od Hrvatov pa Vladana Desnico, zlasti njegova Proljeća

S. Šali

Ivana Galeba.

Odkrito pa priznam, da se za literarne umotvore naše mlajše generacije, ki se izživlja po nekaterih naših revijah, kljub ponovnim poskusom še nisem mogel ogreti.

▣ Severin ŠALI: Vprašanje je malo tečno. Berem tudi take pisatelje... no, ne pover, katere, da si ne bi kdo zavihnil nosu. Potem je odgovor težak tudi zato, ker veliko berem, že od prve klopi v ABC. Po patriot-ski liniji morajo biti domači avtorji vsi zastopani /na res ne berem vseh/. Od tujih nekaterih pa si člo-vek ohrani ljubezen iz mladih let - "rja je ne uniči, čas je ne načne" itn. Nemare so med takimi avtorji, zame namreč, Dostojevski, Hamsun, Dickens, Rilke, T. Mann in še nekateri /vsi seveda le v nekaterih delih/. Potem pa kajpak še novejši /na pr. Gide in Proust/ in najnovejši. Naštevanje bi bilo odveč. Že to diši po bahariji, češ: Mi, ki smo brali, haho!

○ VPRAŠANJE: Kaj svetujete mladim literatom?

▣ Tone GOŠNIK: Časnikar težko svetuje mladim litera-tom; če lahko kaj pripomnim, bi vsakomur toplo pripo-ročal, da prebere kar največ domačih in tujih klasikov, da si neprestano bogati besedni zaklad in da predvsem spoštuje kleno, lepo domačo besedo! Da je treba ob tem prebrati tudi marsikaj novega in najnovejšega, je se-veda samo po sebi razumljivo. Življenje krog nas pa kipi in cvete kot še nikoli - kar more biti literarna žilica mladega ustvarjalca ob vsem tem mirna in nepri-zadeta?

▣ Severin ŠALI: Tenkočutno pero, bistroumno zamisel, piljeno in opiljeno "izdelavo", v splošnem pa dobršno mero življenjskega optimizma in pa / kot je približno rekel pretkani Anatol France/ "tisto pravšno zrnce pri-smojenosti, ki je pisatelju potrebno, da je tudi v so-dobnem vrtnčastem času in svetu lahko moder in dobre volje".

VPRAŠANJE: Po katerih knjigah najraje sega mladina?

JOŽE SEVER: Dijaško knjižnico na gimnaziji vodim že tri leta, letos pa sem v MK prevzel še funkcijo knjižnega svetovalca. Na šoli segajo dijaki najbolj številčno po knjigah, ki jih potrebujejo za obvezno domače branje. Mimo tega v glavnem zahtevajo dokaj kvalitetna literarna dela, le za krajši čas -a zato tedaj toliko bolj- pa se vnamejo za takšne stvari, kot so Deklice na potepu, Diagram neke ljubezni ali pa Grajski biki.

V knjigarni zija med mladim, knjige željnim človekom in knjigo na polici globok prepad - prazen žep in visoka cena. Iz tega objektivnega vzroka ni vredno upoštevati, kaj mladi ljudje kupujejo /to bi bile predvsem šolske knjige/, ampak to, kaj si ogledujejo. Tu pa bi bil razpon precej obsežen: od tuje literature v izvirniku do domačih leposlovnih in strokovnih del. Zanimivo je, da zelo pogosto segajo tudi po pesniških zbirkah. S tem bi ovrgel trditev, ki jo večkrat slišimo, da namreč današnja mladina nima smisla za poezijo.

VPRAŠANJE: Kakšno vprašanje bi si sami zastavili, da ne bi bili v zadregi z odgovorom?

UROŠ DULAR: Težko vam bi odgovoril na to vprašanje: sem namreč že v zadregi z odgovorom.

VPRAŠANJE: Kakšne so vaše želje ob novem letu?

SEVERIN ŠALI: Sebi - staro leto, ker ga že poznam. Uredništvu Stezic dobrih sodelavcev, vsem bralcem uspehov pri učenju, če pa že kdaj "padejo", naj bodo ti padci hrabri!

JOŽE SEVER: Želja za novo leto bi bilo kar precej. Naj jih nekaj naštejemo!

Želim si, da bi se dobro razumeli z dijaki in da bi ob tem razumevanju lepo napredovali;

da bi do konca leta izšlo vseh planiranih deset števil Stezic;

da bi šola po proračunu za l. 1965 dobila dovolj denarja in da bi pouk lahko tako uredili, kot si ga zamišljamo;

da bi se cene knjigam znižale ali da vsaj ne bi več rasle;

da bi bili odnosi med ljudmi čim bolj humani in kulturni -in še zadnja želja-

da bi se izpolnile vsaj nekatere od teh želj.

TOŠE GOŠNIK: Da bi bili in ostali zdravi! Da bi v miru nadaljevali našo pot v zares svetlo bodočnost, ki je pred nami vsemi in vsem človeštvom! Da bi vsi cenili in spoštovali delo kot edino merilo za človekovo mesto v družbi!

In še posebej želja za mlade bralce Stezic: da bi bili vsi ponosni na šolo, v kateri dobivate podlago za vašo pot v življenje! Ponos in zadovoljstvo, združena z resničnim delovnim poletom, naj bi se odražala predvsem v kar najlepših uspehih, za katere se trudijo vaši vzgojitelji in vi sami, drage bralke in bralci glasila novomeških gimnazijcev!

SLAVKO DOKL: Da se vsi napori v svetu usmerijo v to, da bi ljudje bolje živeli in da napravijo velesile rebalanse v proračunih. Prvo v škodo atomskega orožja in drugo v korist ekonomskega razvoja nerazvitih območij v svetu.

UROŠ DULAR: Če mislite moje osebne želje in načrte, potem jih je veliko. Vprašanje je, če bo čas in ostali pogoji za "realizacijo".

Če pa mislite načrte in želje v zvezi z mladinsko organizacijo, potem bi moral priložiti sklepe redne letne konference, ki je bila 6. decembra. Če se bodo ti sklepi in zaključki v tem letu v redu izvrševali, če se bo mladina v šolah, delovnih organizacijah in na vasi v polni meri zavedala svoje vloge in svojih nalog, potem se mi zdi, da bom eden izmed najsrečnejših ljudi v občini.

Seveda pa v novem letu želim vsem bralcem Stezic čimveč uspehov, uredniškemu odboru pa manj finančnih težav in čim več uspelih števil.

VSEM BRALCEM STEZIC

ŽELI SREČNO

NOVO LETO 1965

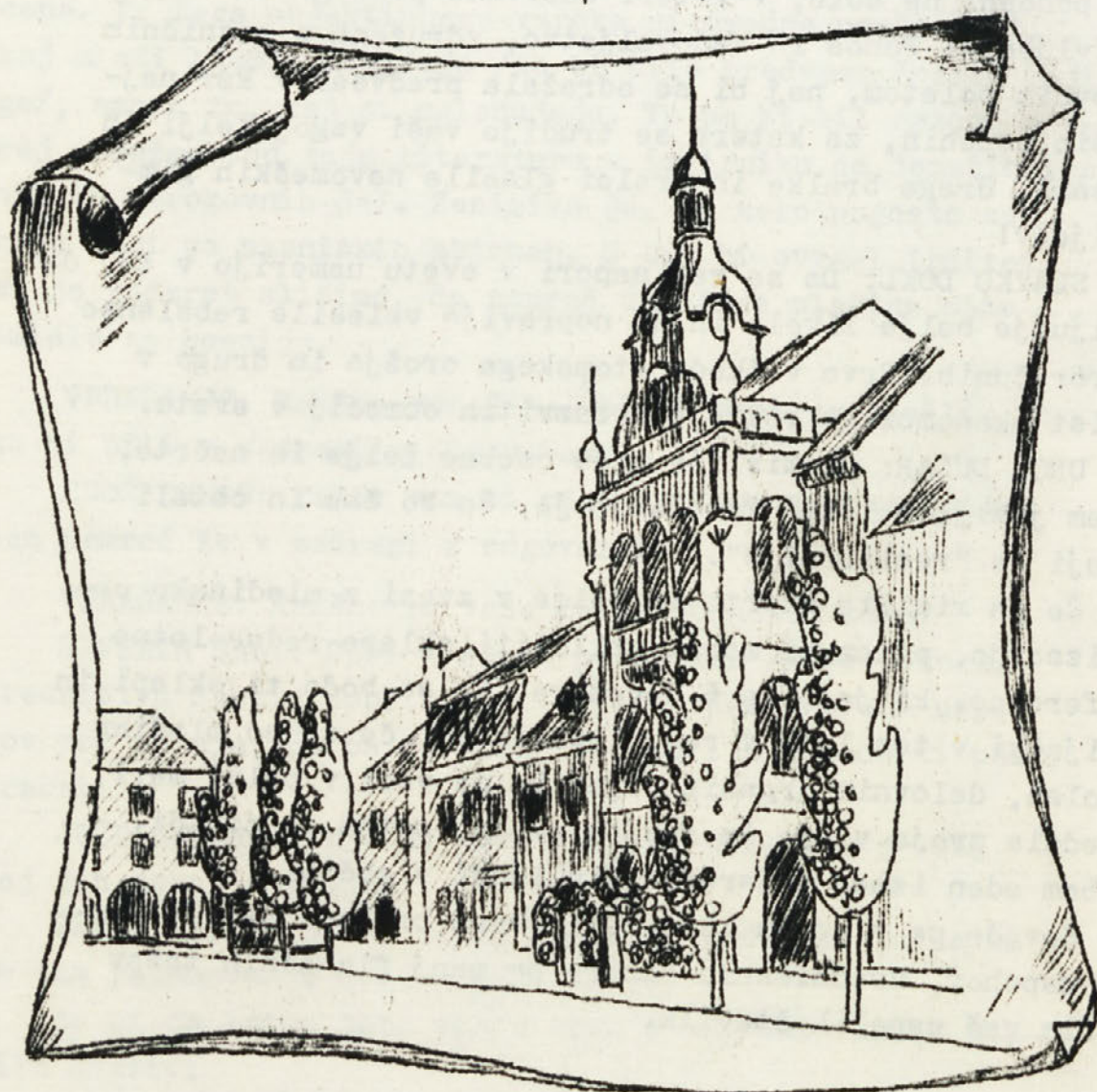
»DOLENJSKI LIST«

ELEKTRO

NOVO MESTO

SE PRIDRUŽUJE

NOVOLETNIM ŽELTAM
IN SE PRIPOROČA

UREDNIŠTVO STEZIC SE ZAHVALJUJE DOLENJSKEMU LISTU,
KOMUNALNI BANKI NOVO MESTO IN PODJETJU ELEKTRO, KI
SO DEJARNO PODPRLI IZDAJO NOVOLETNE STEVILKE.

Ko se vračamo - ali samo iščemo, ali tudi najdemo? Moremo tisti potopljeni mali svet še vzdigniti iz globin ali počiva mrtev na nedosegljivem dnu kakor školjka, ki je ne bo nikoli videlo sonce?

Na primer, moj obraz v studenčku... Hiše na griču

Severin Šali

 čem je žuborel potok...

ni več, bajke so postale spremenjena resničnost, ura s kukavico je tiha. Ampak tale studenček in moj obraz v njem! Pa skromne hiše pod vinogradi! In čudno: na pol trhli kozolec ob poti, kakor sem ga videval pred tremi desetletji in pol, še stoji, prav tako trhel in vegast kakor takrat. Koliko nespremenjenosti ostane v tem našem venomer se spreminjajočem svetu! Predvsem pa studenček. Ali ga nisem zadnjič videl včeraj? Ne, saj so kakor stoletja vmes. Pa vendar - so neke čarodejnosti: ko gledam vanj, vidim v njegovi neskaljenosti svoj obraz od takrat. Ali niso metulji na dišeči omeli prav isti? Tišina, globoka kot nekoč, in poletno sonce tako domače, kakor da ni v teh dolгих letih nikoli šlo čez svet in skozi čas, kakor da je sijalo le nad to dolinico v osrčju gozda in so njegovi žarki curljali samo po temnozelenih listih te čudovite bukve nad skalo, kjer izvira studenček in se rodi moj potok... Otresam se časa kakor preživelih listov. Studenček se razliva čez kotanjo, se spreminja v potoček, začenja svojo skrivnostno pot, raste in se izgublja očem in spominu. Potok mojih dni je pa potekel nazaj. Iz morja in reke žubori po tej čalinici spet studenčku pod skalo v objem. Tako: zavihal sem rokave, tekam za kamni, gradim jez, celo mlinček si napravim s pipcem, kakor nekoč. Joj, kako je lepo vsaj za trenutek postati otrok! Pridoš iskat spomin, pa najdeš sebe, svoj davni mali, pa hkrati tako veliki svet, da ga niti tuje zemlje in dežele niti tuji časi niso mogli vsesati vase.

Mlinček se vrti, kačji pastirji ne obletavajo, studenček brbota in potoček že nosi ladjico iz papirja. Bojka se vrača...

"Čuj," pošepeta studenček in bleščeči pred v njegovi

kotANJI se zgane. "Tonček že teče iz vasi in nese nov
čolniček: stric mu ga je izdolbel iz lipovine."

Zaslišim korake bosih stopalc po stezi. Zdajci ga
bom ugledal nad skalo... Ne, ne! Tisti Tonček je zra-
sel, ne bo se več igral z mano. Dva hriba naprej poči-
va v gozdu, blizu potočka, kakor je tale, in zvezda mu
je spomenik na samotnem grobu. "Iz krvi rdeče... za svo-
bodo," zašumi bukev na skali. Vsega, čas, ne povrneš,
ne prijateljev-otrok! Kajti postali so ljudje. Vera! -
kako je zdajci zaskelalo v srcu.

"Vera," ponovi studenček, "z zlatini laski, z belo
pentljo; nemara je še vedno stara dvanajst let, kakor
ti..."

Le molči, studenček, in tudi ti, potoček, šumljajoč
čez prod, ne govori o nji! Kaj vesta o teh stvareh? In
če vesta, bi me nemara rada le ljubeznivo prevarala, da
bi ostal tu pri vaju, da bi se moj spomin lesketal samo
vama... In zakaj Vera? Mi ni čas nenadoma postal drug,
ne tale, ki ga hočem doživljati tu? Saj sem ji rekel
le - Verica. Najlepše vile, o katerih so mi pravile baj-
ke, niso bile tako lepe. In koder govorimo o ljubezni,
o njeni najlepši skrivnosti, ne smemo pozabiti ljubez-
ni otrok. Verica še ni bila ona in jaz še nisen bil on.
Bila sva le dva cvetova. In nikoli kasneje mi niso izvi-
rale iz oči globlje in čistejše solze kakor takrat, ko
si odšla. Nekom daleč v tuji svet, še izgovoriti mu ni-
sem znal imena, mislim, da je bila Westfalija. "Lipni-
kovi so odšli za kruhom," so govorili po vasi. Kako dol-
go, kako neumljivo in kruto so mi te besede zvenele v
ušescih, meni in Tončku, ko sva samotna postavljala
mlinčke...

"Mati prihaja," spet zaslišim potoček. "Kruha ti ne-
se, potem bosta nabrala dračja. Povedala ti bo zgodbo o
dobrosrčnem gozdnem možu... in o ptici z Gorjancov..."

Res, že slišim njen glas. Druge besede izzvenijo,
onemijo v ušesih, ostane le glas. Njene pa šepetajo od
vseovsod. Sapa šumi v gozdu, ona, ta moja stara krušna
mati pa pripoveduje o velikem svetu, koder je morala ho-

dití v mladosti, potem se ji spremeni glas v šepetanje; spet sem otrok in dremota mi seda na trepalnice kot metulji na cvet... Sateliti, oh ne: to so ptice zlatorepke, neskončni svetovi galaktik se sprminjajo v utripajoče lučke, za uteho popotnikom, ki ponoči iščejo pot; bolečine, razočaranja, bridkosti prehojenih daljav - vse plahni nekam v nevidno sinjino ali se spreminja v žuborenje potočka, šumenje listov in petje ptičev, diha iz modrih zvončič in gozdnega mahu, sije iz drobcenih očesc timiana, ki nosi prelepo domače ime materina dušica...

Mati je utihnila, sedaj šepeta le še studenček. In vem: prišel sem iskat sem spomin, pa sem našel sebe in svoj veliki in mali svet. In studenček, moj studenček v osrčju gozda je kakor čudovita leča, v kateri se včam in manjšam z vsem, kar sem bil in kar sem, in z vsem, kar je bil, je svet in življenje okrog mene. Saj ima sleherni od nas neki kotiček, v katerem je bil kot otrok ves doma, nekdo drevo, nekdo jaso v gozdu, tretji košček trate. Jaz imam ta studenček. In ko se morda po dolgem, dolgem času, čez daljne prostore in kraje vrne- mo za trenutek vanj, v ta kotiček, ali nismo spet v nekem svojem pravem domu? Nikogar ni z nami in ne more več biti, ampak saj smo bili tudi takrat v njem najbolj doma, ko smo bili sami. In če je to srečanje otožno, je pa vendar toliko utehe v njem...

Sedaj je utihnil tudi studenček. Ne, ni utihnil! Le njegov glas mi je postal nerazumljiv. Potoček brbra čez prod kakor otrok, ki se šele uči besed. Bogve če ne bom na kateri daljni reki nenadoma zazrl lesket tvojih valčkov...

Počivam na griču. Tukaj je stala hiša moje matere, tamle spodaj za mlinom ponikuje Temenica. Veter je razšumel bore za vasico. Le poj, veter! Svoj otroški glas slišim v tebi in slišim skrivnostno nesem dreves; korenine smrek in bukev zvenijo kot napete strune v tej nespremenjeni domači prsti. Sonce se preveša čez hrib, veter poje močnejše. Kaj poje veter? Poje isto, kar mi

je šepetal studenček: veliko pesem otroštva in veliki
spev sveta. Iz tega speva pa se pretaka čez to mojo
davno dolinico in čez vse doline in ravni in gorovja
radost, radost srečanj z nespremenljivimi stvarmi in
z lepotami življenja in sveta, tistega najhnege v nas
in tistega velikega okrog nas, v katerem hodimo in se
iskrimo kot bajna ptica z Gorjancev. In kadar zgubimo
kako čarodejno pero, kdo ve, koga smo osrečili z njim?
Saj niti sami ne vemo, kdo vse je osrečil nas... Tudi
to mi je pošepetal studenček, ko sem spet zrl vanj ali
pa je bil morda živi glas iz mrtve hiše na griču...

Listi iz grške in rimske lirike

Prevedel prof. Jože Mlinarič

ALKMAN - 670 pr. n. št.

Začetnik zbarske lirike je bil doma iz Lidijske v Mali
Aziji, pozneje pa se je preselil v Šparto, kjer je
pesnil in komponiral za dečke in dekliške zборе. Nje-
gove vsebinsko in oblikovno zelo raznovrstne stvaritve
so se ohranile le v fragmentih.

Spe že vrhovi gora,
počivajo gorske globeli,
v miru počiva že grič,
sanja v tišini prepad.
Listje in vse živali,
ki črna jih zemlja nositi,
divje zverine gora,
roji krilatih čebel,
vse pošasti morja,
ki bivajo v temnih globinah,
rod lahkokrilih ptic,
vse je zaspalo trdnó.

TEOGNIS - 6. stol. pr. n. št.

Teognis, doma iz Megar, velja za klasika didaktične poezije. Po prevratu v domovini je moral v izgnanstvo. Želja po vrnitvi in po maščevanju, obup in prepričanje o večvrednosti plemstva dajejo njegovim elegijam osnovni ton.

Širno nebo iz težkega bron, ki pne se nad nami,
strah zemljanom budi, naj se podre nad menojo,
ako ne vrnem prijateljem svojim dobrote z dobroto,
vrnem sovražnikom dolg, s silo na moč jih pestim.

Komur dan je razum in komur ga manjka, ga vino,
kadar ga spiže preveč, pahne v brezumno norost.

S kako lahkoto ljudje se spravijo k slabim dejanjem,
s kako težavo lote, Kirnos, se dobrih dejanj!

ANAKREONTA

Anakreont so zbirka 60 pesni, ki so po vsebini podobne stvaritvam jonskega veseljaka, pesnika Anakreonta (6. stol. pr. n. št.), in se zato dolge veljale za njegovo lastnino. S svojim vzornikom pa se duhovni očetje teh pesni ne morejo meriti ne po lepoti oblikovanja metrične pesni in ne v pridelovanju čistega nektarja, ampak nam v preprosto kupo natečijo vina, ljubezni in veselja.

Ko te vidim med mladino,
me mladost navda starino.
O, tedaj na ples je sila;
me noge nese kot krila.
Čuj, Kibeba, čakaj malo,
roč daj, da okitim glave!
Proč zdaj s sivo te starino!
Mlad zaplesal bom z mladino.
Hej, brž vina prinesite,
Dioniza sok nalijte!

Vsak o starcu naj poreče,
da mi jezik gladko teče,
da navojen sem ga piti,
se kot mladec veseliti!

Če tak si, da vse listje
dreves bi znal prešteti,
če najti znaš število
valov na širnem morju,
tedaj le ti lahko mi
prešteješ vse ljubezni.
Atenske zdaj zapiši,
vseh dvajset po številu,
nato petnojest dodaj še!
Zapiši iz Korinta
krdela mi ljubezni;
Ahaja je dežela,
kjer lepa so dekleta!
Dodaj še Lezbičanke
in jonska še dekleta
iz Karije in Roda;
dvatisoč bo ljubezni!
Kaj praviš? Si se zmotil?
Še Sirk naštel ti nisem,
ne onih iz Kanóba
in ne z bogate Krete,
kjer v slehernem je mestu
ljubezni zlota jama.
Mar naj ti še naštejem
dekleta onkraj Gadov,
med Baktri in med Indi
vse, ki jih v srcu nosim?

SEXTUS PROPERTIUS - 1. stol. pr. n. št.

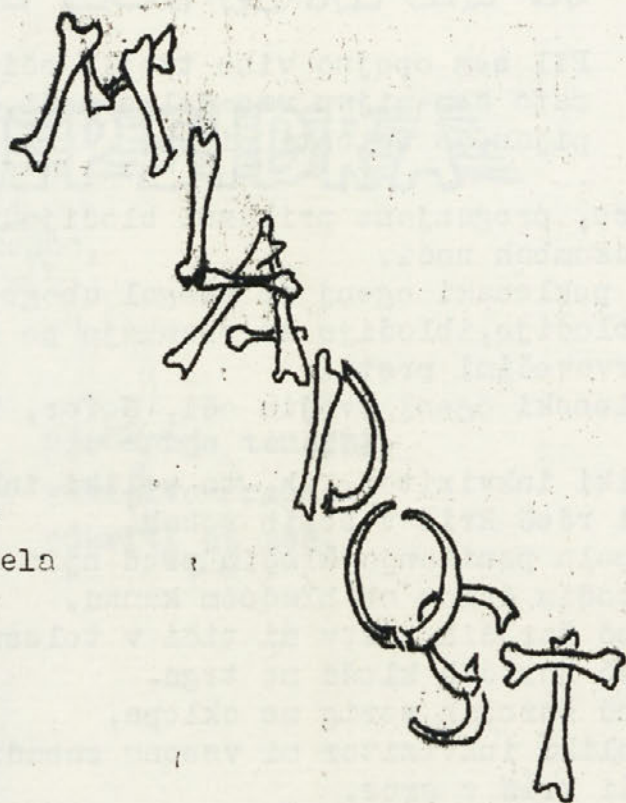
Eden najpomembnejših rimskih elegikov se je rodil v sončni Umbriji. Hodil je po stopinjah aleksandrinskih-poklasičnih grških- pesnikov, zato je njegova poezija polna mitološke učenosti. V elegijah iskrenega čustvo- vanja opeva svoj ženski ideal - Cintijo, vedno pa naj- de tudi toplo besedo za svoje prijatelje; s čustvom je predan naravi in ob minljivosti vsega prerokuje le ge- niju nesmrtnost, njegovim delom pa večnost.

Divje živali, Orfej, ukrôtil z glasovi si lire
traške, kakor pre glas, rekan ustavil si tek.
Moč Amfiona strun je valila s Kitairona skale
v Tebe, zložile nato same so v mestni se zid.
Da, Polifen, Calateja k obrasli je Etni rovnala
vprega omočenih konj, kadar si pesem zapel.
Mar se je treba čuditi, če zbor deklet mi prisluhne,
saj me ljubita dva: sam bog Apolon in Bakh.
Moja mi hiša sicer ne počiva na tainarskih stebrih,
tramo ne krije zlato, svoda ne slonova kost,
noj sadovnjak se ne kosa s sijajem f jaskih nasadov
tudi umetnih jezer marcijski tok ne poji,
toda me spremljajo Muze in bralcu se pesmi pri srcu,
vodi Kaliopa zbor, trudna od plesa je že.
Srečno lahko si, dekle, ki poje te pesmi slavijo
sleherni verz spomenik tvoji lepoti gradi.
Niti sijaj piramid, ki ponosno se dvigajo k zvezdam,
v Eliči Jupitrov hram, zvezdnemu nebu enak,
tudi ne Mavzolev grob, ki krasi ga silno bogastvo,
večen ni, vsemu je smrt zakon zapisala svoj.
Njihov sijaj bo uničilo sila deževja in plamen,
sunek bo množice let teže sesul jim v prah.
Genija le ime ne bo izbrisala večnost,
njemu žarelo bo v čast, nikdar ne uniči je smrt!

C. Herrera

Tam
v prepadu
so bele
lobanje
pobitih gazel...

Tam
v prepadu
na belih lobanjah
je sinoči izkravela
ranjena gazela...

Strast in Strah
plešeta tango
po divji glasbi tvojih oči...

"Tango,
tango Smrti."

Eden od plesalcev
mora mrtev pasti
po tleh, kajti to je ...

"Tango,
tango Smrti."

KATAKOMBE NOČI

Pil sem opojno vino tvojih oči,
zato sem pijan vse dolge noči,
pijan, do bolesti pijan.

P. Herrera

I.

Stare, preganjane prikazni blodijo po globokih
katakombah noči.

Nek peklenski ogenj je zbegal uboge duhove,
da blodijo, blodijo in praskajo po stenah
s krvavečimi prsti.

Peklenski ogenj tvojih oči. Nefer, Tvojih oči.

II.

Veliki inkvizitor, oh, ta veliki inkvizitor,
drži rdeč križ v belih rokah.

Prepoln ponižanja klečim pred njim
z vročim čelom ob hladnem kamnu.

Tisoč žarečih nožev mi tiči v telesu,

tisoč žarečih klešč me trga,

tisoč žarečih verig me oklepa,

a Veliki inkvizitor mi vseeno zasadi

rdeči križ v srce,

oh, ta Veliki inkvizitor.

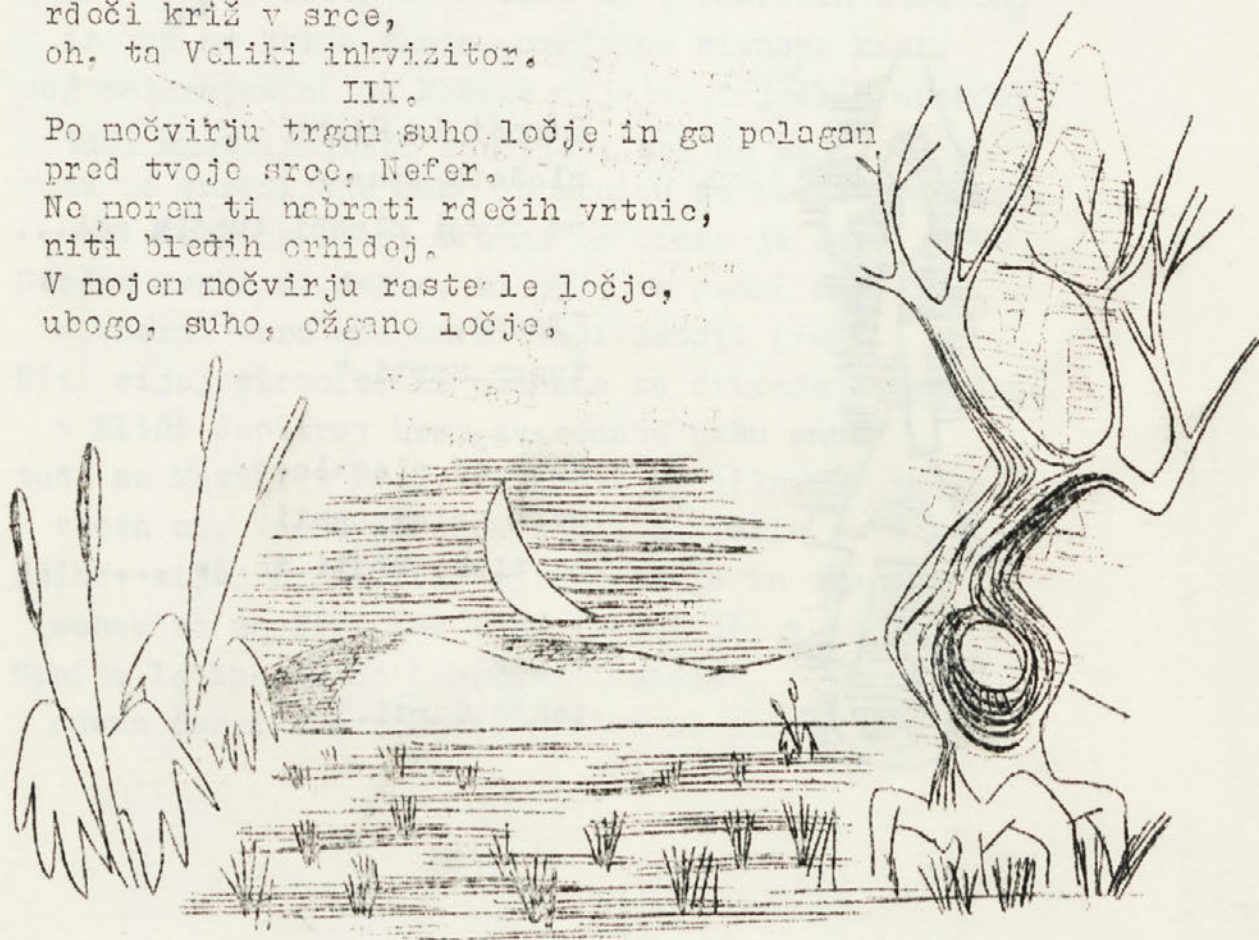
III.

Po močvirju trgan suho ločje in ga polagan
pred tvoje srce, Nefer.

Ne morem ti nabrati rdečih vrtnic,
niti bledih orhidej.

V nojen močvirju raste le ločje,

ubogo, suho, ožgano ločje.

KLEPSIDRA

Prazne minute brezmejno,
samodejno
tonejo v noč.

Nje sanje temočne,
varljivo-mračne
odkriti ni noč.

Srce trepeta
in noč šepeta
čuden napev.

V zvezdah žarečih
in daljah svetlečih
čutim odsev.

Rdeče misli se utrinjajo
in me spominjajo
ljubezni,

o se razblinjajo
v ritmu bolezni.

Prazne minute brezmejno,
samodejno
so utonile v noč...

Jože Splehal

J. Splihal

Rosna trava

In nežen kakor tih oblak
neba in kakor resnih trav
šumenje bil je tvoj korak,
ko si prišla z dobrav.

Na nebu sonce je tonilo v prvi mrak
in daljne, mlečne zvezde Rimske ceste
se se vžigale, ko je v omamni zrak
se utrnilo spoznanje, da ljubim te.

Ostala si. Še zmeraj
zvezde noju spremljajo na nebu,
o meni zdi se, kot da včeraj
si prišla po belem snegu.

..Če te ne bo...

Če te nič več ne bo nazaj,
če bo ostal od tebe le spomin
in obledel smehljač;
če srečna več ne boš,
kot si sedaj:
tedaj brez sonca in brez zvezd
in brez spominov, glej,
se svet vrtel bo še naprej.

Samo demonski smeh,
in vrana v oči
in krokar v srce
in včasih jok in rdeč smehljač
na nebu
in le še smrt...

R. Trelec:

Pismo iz Rima ...

Stanzina! Camera da letto! Preco, il piu bello Hotel! Albergo Union, Albergo..." je odmevalo po ogromnem prostoru rimske železniške postaje, ki leži vzdolž široke Viale Principe. Stazione Termini je ena izmed najlepših, najmodernejših in najsodobneje opremljenih železniških postaj na svetu. Peroni leže kar v dveh nadstropjih: spod zemljo je takimenovani "sottopassaggio", zgornji peron pa je tak, kot smo jih navajeni pri nas, le da je mnogo večji. Vsa postaja je obložena z marmorjem. Reka ljudi se je stekala skozi tri izhode, ki so bili videti kar premajhni za tako množico. Nad glavnim izhodom /ali vhodom/ je ogromen relief abstraktnih oblik, delo nekega Madžara. Ko so gradili rimsko železniško postajo, so razpisali mednarodni natečaj, na katerem so izbrali najboljše delo. Zmagal je Madžar s svojo abstraktno kompozicijo, ki naj bi predstavljala množico. Žiri se je menda odločil zanjo predvsem zato, ker abstraktne poteze reliefa človek, ki hiti z vлека, lahko dojame z enim samim pogledom, medtem ko si kako monumentalno realistično delo lahko ogleda le, če se ustavi. Na postaji Termini kaj takega res ni mogoče.

Z mano sva se med množico s težavo prebijala proti stranskemu vhodu. Odbijala sva nešteto prospektov in reklam za sobe, ki so jih vsiljivi, včasih že zoprnih hotelski agenti potiskali v roke. Moral sem jih zavračati, ker sva z mano že imela izbrane tri pensione. Pensione je podjetje, ki oddaja prenočišča, včasih tudi hrano. Ko sva prišla iz postaje, sva se znašla na pločniku, ravno pred prehodom za pešce. Moder napis AVANTI na semaforu je pokazal, da je prehod prost.

Čez nekaj trenutkov sva se ustavile pred večnadstropnim poslonjem. Preko celega pročelja se je vlekel ogromen napis Pensione Syracuse. Z dvigalom sva se zapeljala do drugega nadstropja, kjer je pensione imel

svojo pisarno. Dobila sva ključ najine sobe, kjer naj bi prenočevala. Bila je v petem nadstropju, zelo svetla in lepo opremljena. Imela je celo balkon. Stopil sem nanj in odprl se mi je prekrasen pogled preko Stazione Termini, preko raznobarvnih hišnih streh, pokritih s televizijskimi antenami, iznad katerih so se dvigali proti nebu kakor osamljeni otoki sredi brezkončnega oceana gotski in romanski cerkveni stolpi, vse do obzorja, kjer se strehe, zavite v lahno meglo asfaltne vročine, spajajo z nebesnim svodom.

Stopil sem nazaj v sobo, kjer je mama že zlagala obleke v omaro. V kotu, kjer je stal umivalnik s tekočo vodo, sem si, gol do pasu, dobro spral prah in umazanijo italijanskih železnic s telesa. Počutil sem se kot prerujen.

Zelenkasta, pritajena svetloba je vladala v sobi, ko sem se zbudil. Najprej se nisem mogel znebiti, kje pravzaprav sem. Ko sem se le malo ozrl, sem se spomnil, da sva se z mamo odločila, da se najprej malo spočijeva, preden se odpraviva na obhod po Rimu. Urni kazalci so kazali že petnajst minut čez tretjo. Tudi mama se je zbudila, ker sem zaslišal, da je postelja zaškripala ob vsakem premiku telesa.

Ko sva vstala, sva najprej nekaj pojedla, potem pa sva skrbno zaklenila sobo in se z dvigalom spustila do pisarne. Dogovorila sva se, kdaj nameravava priti nazaj, pustila ključ in denar, za katerega sva menila, da ga ne bova rabila.

Štirikrat je odbila ura, ko sva stopila na pločnik pred hotelom. Prečkala sva cesto med dvema kolonama avtomobilov, dolgima kot pravljična o jari kači in steklenem polžu. Za postajo sva zavila ob visokem zidu starinske zunanosti, katerega izvora in starosti nisem znal ugotoviti. Ob zidu sva prišla do trga, kamor gleda glavni vhod rimske železniške postaje. Kakih petdeset metrov vstran je stal majhen American snake bar, obdan z lepo teraso z mizicami in gugalnicami. Potopila sva se v mehke blazine gugalnice in reročila kasato in čr-

no kavo. Od tu sem imel prav lep razgled na Stazione Termini. Opazoval sem ogromno pročelje, relief nad vhodom in ogromni vhod sam, skozi katerega se je valila nepretrgana reka ljudi vseh barv in narodnosti. Medtem je natakar že prinesel kasato in turško kavo. Vso pozornost sem posvetil izvrstnemu okusu kasate. Kasata je italijanska slščičarska specialiteta. Podobna je našemu sladoledu, samo da se prodaja v večjih in gostejših kosih. Ina svojevrsten, zame res izvrsten okus.

Po okrepcilu sva še nekoliko posedela in opazovala mimoidoče. Vrstila se je pisana procesija ljudi, ki so se najbrž zbrali z vseh vetrov. Z mano sva poskušala ugotavljati, kaj naj bi bil kdo po poklicu, a nama je pri taki množici dar presojanja odpovedal. Videla sva ljudi, za katere živ bog ne bi mogel vedeti, kaj pravzaprav so. Kaj menite naprimer o tehle dveh: dva individuuma, oblečena v hlače in pisani majici ter obute v "špagarce" sta se v počasnem ritmu pozibavala v kolkah, držeč se za roke. Frizuri sta imela kar se da podobni in obema sta se na rokah svetili zapestnici. Ko sem ju tako gledal, ko sta se nama približevala, pri najboljši volji nisem mogel ugotoviti, če sta istega ali različnega spola. Šele ko sta stopela mimo mene, sem na enem opazil dve izboklini na prednjem delu telesa - nekje med pasom in vratom, ki sta pričali o lastniku ženskega spola. Kljub temu sem še vedno ostal v dvomih.

Dolgo sva z mano hodilo po krivih in ravnih, po širokih in ozkih ulicah in alejah ter povsod občudovala izložbena okna, ki so bila prenapolnjena z vsem, kar si srce lahko poželi. Občudovala sva krasne prodajalne avtomobilov, pohištva, draguljarne in zlatarne; pa tudi majhne trgovinice, stisnjene med visoke in ozke hiše, ki so obenem tudi delavnice, niso ušle mojim očem. Lastniki so delali v delavnicah in obenem budno pazili na svoje, kar pred lokalom razstavljeno blago.

Na vsakem koraku sva se lahko čudila razpadajočim ostankom antične kulture in veličini palač, ki so pričale o mogočnosti srednjeveške gospode. Tako sva prišla na Forum Romanum, vseskozi pa so nas spremljali klici prodajalcev "antike", izdelane v številnih tovarnah. Prekrasen trg, obdan s samimi "reliquia reliquiorum" antičnega Rima, je napravil name močan vtis. Nikoli si ga nisem predstavljal tako veličastnega in mogočnega v svoji častitljivi starosti. Nisva se mogla takoj odločiti, kaj bi si ogledala najprej. Končno sva le sklenila, da se najprej podava v Koloseum, ki je pravzaprav simbol rimskega imperija.

Stopala sva po kamnitih tleh amfiteatra, ki je bil včasih obdan s kamnitimi klopi in je lahko sprejel tudi nad 50 tisoč obiskovalcev. Zamislil sem si popolnoma zasedene klopi, ki so se tresle od hrumenja množice, željne krvi, uživajoče ob borbi gladiatorjev. Le-te so imeli zaprte v prostorih pod areno. Od vse te mogočnosti so ostala le še gola, razpadajoča rebra glavnih zidov, medtem ko ostanke klopi prerašča visoka trava, o areni pa ni ne duha ne sluha več.

Vrnila sva se po isti poti in krenila mimo Tiberijevega kopališča proti Trajanovemu stebru. To je votel, kamnit steber, debel približno dva metra, okoli in okoli pa je vanj vklesan relief s slikami iz imperatorjevega življenja. Steber stoji na masivnem podstavku v prostorni, obokani in tlakovani jami, v katere stene so vdolane velike, železne kletke z rešetkami. To je bilo zadnje domovanje zveri, preden so jih spustili v borbo za življenje in smrt.

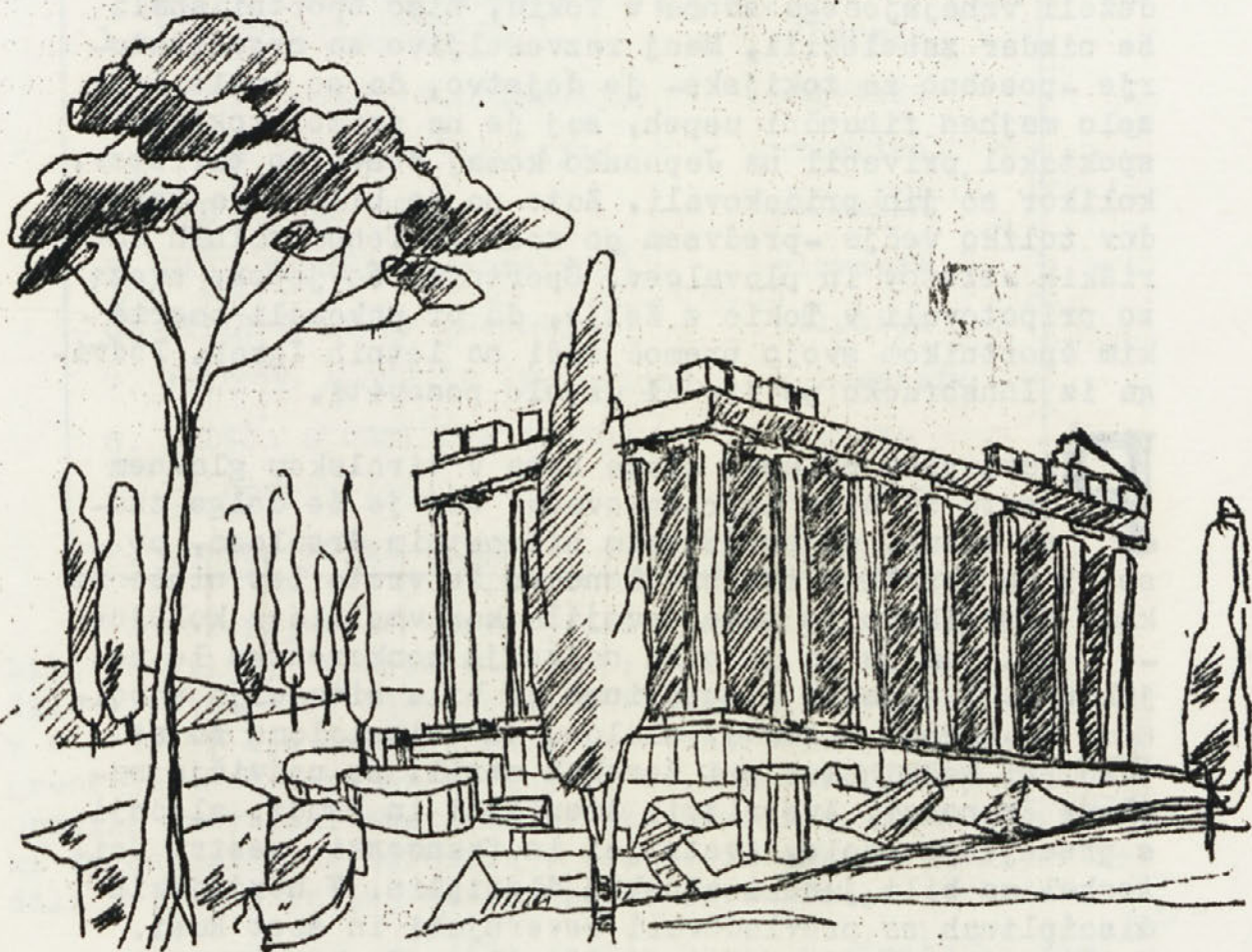
Prehodila sva že precej poti, zato sva sedla na klopco v parku, ki leži sredi Foruma kot zeleni otek sredi cest, da bi si malce odpočila.

Mimo so jo nenadoma prihajali trije italijanski fantje, stari kakih devetnajst let. Pristopili so k sosednji klopi, kjer je sedel njihov tovariš, in mu porinili nekaj pred nos. Začeli so se mu smeјati in rogati: "Che gato innamorato! Gato innamorato!"

Zbežali so naprej, se smejali in se obmetavali s kamenčki, ki so jih nabrali v pesti.

Mladenič na klopi je prebral listek, izvlekel denarnico iz žepa, potegnil iz nje fotografijo ter vse skupaj raztrgal in vržal na tla. Ko je opazil, da ga gledava, je zmignil z rameni in se žalostno nasmešnil.

Vstala sva ravno v času, ko je mladenič prečkal cesto. Videla sva še, kako je nekaj zavpil, pomahal z roko, stekel k neki "biondini", jo prijel okoli pasu in že sta izginila v gneči. Amore italiano!

ŠPORT

kje so meje človeške zmogljivosti?

Letošnja športna sezona je minila v znamenju olimpijskega leta in številnih novih svetovnih in nacionalnih rekordov. O Coubertinovi zapuščini bi lahko rekli, da v taki meri kot prav letos še nikoli ni uspela. Toliko držav, kot jih je sodelovalo na zimskih olimpijskih igrah v Innsbrucku in na letnih v deželi vzhajajočega sonca v Tokiu, niso športni anali še nikdar zabeležili. Manj razveseljivo za organizatorje -posebno za tokijske- je dejstvo, da so imele Igre zelo majhen finančni uspeh, saj je na primer tokijski spektakel privabil na Japonsko komaj desetino turistov, kolikor so jih pričakovali. Zato pa je bila bera rekordov toliko večja -predvsem po zaslugi fenomenalnih ameriških atletov in plavalcev. Športniki Sovjetske zveze so pripotovali v Tokio z željo, da bi pokazali ameriškim športnikom svojo premoč tudi na letnih Igrah. Podviga iz Innsbrucka pa jim ni uspelo ponoviti.

Pravzaprav njihova zlata bera v tirolskem glavnem mestu ni bila nepričakovana, saj je že dolgo znana stvar, da sovjetskim hitrostnim drsalcem, posebej pa drsalkam ter biatloncem že vrsto let nihče ni kos. Skoblikova je tako osvojila kar vse zlate kolajne -4, pri tem pa so ji bile največje konkurentke le rojakinje. V alpskih disciplinah je bila situacija popolnoma drugačna. V smuku, slalomu in veleslalomu so se tako pri moških kot pri ženskah merili za najvišje naslove Francozi, Avstrijci, Američani in Nenci, slednji s precejšnjo smolo. Avstrijci in francoski sestre Goitschel so bili junaki alpskih disciplin. V nordijskih disciplinah so prevladovali severnjaki in spet Rusi. Kankkonen in Engan nista razčistila medsebojnih računov -vsak je osvojil po eno zlato in srebrno medaljo.

Tak je torej kratek pregled zimskih olimpijskih iger, katerih glavni junaki so bili Lidija Skoblikova in

Mariccele in Christine Goitschel.

etne olimpijske igre so minile v končnem znagoslavlju sovjetskih športnikov, ki so kljub začetnim težavam spet slavili pobjubo znagoljubni Američani. Ti so osvojili največ odličij v plavalnih disciplinah,, kjer skoraj ni bilo dneva, da ne bi porušili kakega rekorda, bodisi svetovnega ali državnega. Triumfiral je 18-letni Don Schollander, plavalasi torpedo iz Oregona, ki je kar štirikrat stopil na najvišjo stopnico v dvorani Komazava. Njegov fenomenalni uspeh je še dopolnil izbor za najboljšega športnika leta, ki ga je odvzel sovjetskemu skakalcu v višino Brunlju. Sovjetski tekmovalci v atletiki so skoraj popolnoma odpovedali. Itkina, Mihajlov, Lipsnis, Ter-Ovanesjan so že ugašajoče zvezde in se niso mogli uspešno postaviti po robu mladim Američanom Hayesu, Carru in njihovi tovariši. Od Evropejcev so največ uspehov poželi Angleži, Poljaki in Nemci.

REZULTATI ANKETE 15K:

1. DON SCHOLLANDER (ZDA)	plavanje
2. PETER SNELL (N.Zelandija)	atletika
3. ABEBE BIKILA (Etiopija)	atletika
4. BOB HAYES (ZDA)	atletika
5. DAWN FRASER (Avstralija)	plavanje
6. WILLY HOLDORF (Nemčija)	atletika
7. JACQUES ANQUETIL (Francija)	kolesarstvo
8. LIDIJA SKOBLIKOVA (SSSR)	drsanje
9. AL OERTER (ZDA)	atletika
10. TAMARA PRESS (SSSR)	atletika

Za skoraj vse ostale discipline olimpijskih iger je bilo značilno, da niso znagovali favoriti. To se je zgodilo v waterpolu, kjer so Madžari prenažali Jugoslovane, v nogometu, kjer so naši "amaterji" pripravili najgorenkejšo razočaranje po vojni, in, v košarki, kjer so odpravili Američani svetovne prvake Brazilce. Tudi v košarki so Jugoslovani zdrsnili v ozadje in tako še bolj potrdili svoj spodrsljaj na evropskem prvenstvu.

Japonci so osvojili tretje mesto predvsem po zaslugi svojih rokoborcev in judoistov ter neprenagljive telovadne vrste. Izpolnila pa se jim ni največja želja, da bi naslov absolutnega prvaka v judu spet prišel na Japonsko. Obdržal ga je plavalasi nizozemski drvar Geesink. V

ZA SMETI

-Rekla sem ti, da ne kupuj otroku
takih stvari pred snegom!

Piši mi tvoj, ko
pristaneš!

Reklamirali ste
muho v jahi?!

2x
BREZ
BESED...

